

SZEGED

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 280 kor. | Negyedévre 70 kor.
Fél évre 140 .. | Eg. hóra 25 ..

Megjelenik naponként délután.

SZILKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kölcsey-utca 6. * Telefon 13-33.

A Tekintetes Vármegye.

SZEOED, október 25.

(cvs.) Csanádmegye főjegyzője tartott a napokban egy beszédet, melyben a virilizmusnak kelt a védelmére és azt az aggodalmát nyilatkoztatta ki, hogy a megreformált megyei és törvényhatósági szervezet a demagógiát beleviszi a vidék közéletébe és haladás helyett a stagnálást, sőt a süllyedést idézi majd elő. Rámutat arra a veszedelemre, melyet a nemzetfentartó középosztálynak a közéletből való kiszorítása rejt magában; rámutat arra, hogy ami haladás és lendület ezeréves történelmünk folyamán egy felsőbükk Nagy Pál, Kossuth Lajos, Deák Ferenc kezdeményezésére előbbrevítte ezt az országot, — az a középosztály haladó igyekezete, lendülete volt. Az adott helyzet helyes felismerése, annak mérlegelése, a lehetőséggel és a szükségkel való számolás, a tette való elhatározás és az áldozatra való készség olyan tulajdonságok és erények, melyek legkifejlődöttebben, leghatározottabban a középosztályban vannak meg: a középosztályt a közömbösség, illetve a szükkeblúség sohasem jellemezte. Mária Teréziának a karok és rendek szavazták meg az „életüket és vérüket”; nemesi előjogaikról a köznemesek mondtak le legelőbb; Kossuth Lajos nagy eszméit a középosztály lelkesedése védte-övtá a szabadságharc hősi ségével; Deák Ferenc élete végéig „tekintetes ur” maradt. — Ami hősi, ami nemes, ami bölcs volt a magyar nemzet életében, az mind a középosztály érdeme: a karoké és a rendeké, amelyeknek természetes és törvényes utódja a mai vármegye, a mai törvényhatóság.

És meghuzták a lélekharangot. Kong, kong a harang. Eleget élt a tekintetes Vármegye, sujtásos hajdai ott parádézna még kivont karddal a kapuban, de a paragrafussá görbült Halált nem bírják elriasztani. Temetni jöttünk, — nem dicsérni! Volt hibája a vármegyének: sok helyütt klikkwirtschaft volt az, sok volt a gondtalan, hanyag, sőt rossz tisztviselője.

A sok vád és kifogás, melyet a vármegye ellen emelnek, egy ellenérvel szemben mindig erőtlenné, fakóvá, alapozatlanná válik és ez az ellenérv: vagyunk! a sok vihar, a sok csapás után is vagyunk, építettünk és haladtunk! De mindent koncedálunk, mindent elismertünk, azonban — jön-e jobb a helyébe?

Nem tudjuk elképzelni, hogy szélsőségesen demokratikus választójog beválhatna itt, mikor a nemzetgyűlési választójognak kiterjesztése olyan tapasztalatokat nyújtott, melyek folytán új, szűkebb terjedelmű választójogi törvényt terveznek.

A demagógia talaja lesz az új törvényhatóság, ami pedig veszedelmes és sohasem építő tendenciájú, akár kamáslit hord a demagóg, akár csizmát.

Hej, pedig de sok építeni való van most ebben a szerencsétlen országban.

Prohászka a keresztény nemzeti kulturáról.

— A VIII. katolikus nagygyűlés részletei. —

BUDAPEST, október 25.

Vasárnap délelőtt folyt le a Vigadó összes termeiben a VIII. katolikus nagygyűlés I. nyilvános ülése. A Vigadó termeit zsufolásig megtöltötte a nyilvános gyűlés iránt érdeklődő közönség. Tizenegy óra után néhány perccel érkeztek meg egymásután József főherceg, Augustia főhercegné, Zsófia főhercegné, majd Horthy Miklós kormányzó főmáltósága feleségével, végtül Lorenzo Schioppa, a pápa követe. Az egyetemi énekkarok elénekelték a Himnusz és ezzel kezdetét vette a katolicizmus hatalmas ünnepe.

Gróf Zichy János, az Országos

Ezután Prohászka Ottokár állott fel. A kereszténység, a keresztény nemzeti kultúra — mondja — nemcsak antiszemitizmus. Nem, a mi kereszténységünk — ismétlem — nem az antiszemitizmusban merül ki. Az antiszemitizmus az tulajdonképpen nacionalizmus, mely érthető reakció, de ebből a reakcióból nem élhetünk. A nemzetek lélekből, eszményekből élnek, nekünk keresztény-nemzeti kultúra kell, amit rengeteg veszély fenyegetett és fenyeget most is. Nem a zsidók fenyegették azt, régebben fenyegette a materializmus, fenyegette a rossz filozófia, fenyegette később a szociáldemokrácia, a szovjeturalom és csak természetes, hogy ezekben a zürzavaros időkben Izrael meggyengült és degenerált népe duslakodva halászott a zavarosban és ez okozta, hogy a magyar nemzetet valóságos idegenkedés szállta meg saját Géniusza, saját kulturája, nemzeti öntudata iránt. Más a Galileisták, más a szabadkőművesek irányzata. A mienk Petőfi, Vörösmarty, Arany, Gárdonyi, Herczeg; az ő irodalmuk Molnár Ferenc, az ő irodalmuk a malaczságok nesztora, Heltay, Szomorj Dezső és társai, Testvéreink! Nekik még a történelmük is más. Azt hirdetik, hogy a mi történelmünkben a nagyok és dicsők voltaképpen kaptabetyárok, vagy várban lakó zsványok csupán. Nekünk ezen veszedelem ellen kell kiállanunk, nekünk önérzetes magyaroknak és egész keresztényeknek kell lennünk. Ezután nemcsak ébresztenünk kell, hanem ki is kell tartanunk.

A jelenlevők lelkesen ünnepeleék Prohászka és ezzel befejeződött a VIII. katolikus nagygyűlés első nyilvános ülése. Ezután ünnepi körmenet volt, amelyet Csernoch János bibornok-hercegprímás vezetett. A menetnek a bazilikába való érkezése után dr. Valnicsek Béla esperesplébános lépett a szószékre, a szentbeszéd után litániát tartottak, majd a hercegprímás áldást osztott és a Himnus éneklésével ért véget az ünnepség.

A Katolikus Népszövetség a nagy-

Katolikus Szövetség elnöke, a közönség lelkes éljenzése közben lépett a szószékre, üdvözölte a pápa követét. Ezután a pápa követe a közönség szünni nem akaró éljenzése és tapsa között lépett a szószékre és olasz nyelven mondott beszédet. Tolmácsolta a Szentatya üdvözlését a VIII. katolikus nagygyűlésnek. Ezután dr. Zsembery István soproni főispán, az Országos Katolikus Szövetség ügyvezető-alelnöke felolvasta azt a táviratot, amelyben a katolikus nagygyűlés üdvözlését és hódolatát küldi a pápának, másrészt Magyarországot kormányzójának, Horthy Miklósnak.

gyűlés során vasárnap délután a Vigadó termeiben magyarul, a régi országház termében németnyelvű diszeloadást tartott. Az utóbbi helyen Bleyer Jakab nemzetiügyi miniszter beszélt, azt hangoztatta, hogy a magyar nyelv ne legyen a hazai németiség nyelvének elnyomója. A magyar nyelvű gyűlésen Rakovszky István és Hailler István szólaltak fel. Este 7 órakor a Mária Kongregáció ünnepi ülést tartott a Vigadóban, amelynek szónoka Bangha páter volt.

Kombinációk az új osztrák kormányról.

— A bécsi választás következménye. —

BÉCS, okt. 25. (M. T. I.) A szociáldemokraták minden kilátás szerint az új nemzetgyűlés összeülése után is vonakodni fognak a kormányban részvenni. Ennek következtében a keresztényszocialistákra, mint jelenleg legerősebb pártra hárul az a feladat, hogy a kormányt megalakítsák. Parlamentben ezért élénken foglalkoznak az egyes vezetőállások betöltésének kérdésével. A nemzettanács elnökségén valószínűleg Weiskirchner, dr. Elders és Dinghoffer foglalnak majd helyet. A szövetség elnöki tisztjére, amelynek vezetője az új alkotmány szerint semmiféle más állást nem vállalhat és a nemzettanácsnak sem lehet tagja, elsősorban Witek volt miniszter, báró Beck Wladimir és Homann jönnek tekintetbe. Mayer államtitkár fog az új kormányban is elnökölni. És valószínűleg a külügyi államhivatal vezetése is az ő kezében marad. Ha azonban nem így lenne, akkor Frank osztályfőnök, a volt kopenhágai osztrák-magyar követ veszi át ezt a hivatalt. A hadügyi államtitkárságot, mint ílyet, megszüntetik és a belügyi államtitkársághoz csatolják, melyet továbbra is Bretsky államtitkár fog vezetni. Számítanak továbbá arra, hogy dr. Resich pénzügyi államtitkár is megmarad a helyén.

A törvényhatósági bizottságok és a községi képviselőtestületek ujjaszervezése.

BUDAPEST, október 25.
(Saját tudósítónktól.)

A belügyminiszter által benyújtott három törvényjavaslat lényeges rendelkezései a következők:

1. A virilizmust a javaslatok a választásos virilizmus alakjában alkalmazzák. A legtöbb adót fizető tagok a lakosság arányában választókerületenként fognak megoszlani.

Az összes választhatóak közül választott tagokat háromévenként hat évre, a legtöbb adót fizetők közül választott tagokat pedig háromévenként csak három évre fogják választani. Az összes választhatóak közül választott minden két tag után egy póttagot kell választani. Virilis póttagok ellenben nem lesznek.

2. Aktív és passzív választói jog csak a férfiakat illeti meg.

Az aktív választójog kellekei törvényhatóságokban és községekben egyaránt: 10 évi magyar állampolgárság, hat évi ottlakás és 24 éves életkor. A választóhatóság kellekei törvényhatóságokban és rendezett tanácsú városokban: 10 évi magyar állampolgárság, hatévi ottlakás, 26 éves életkor és irni-olvasni tudás; kis- és nagyközségekben az irni és olvasni tudás nem szükséges.

3. Az önkormányzati testületek tagjainak száma vármegyékben és városokban lényegesen csökken.

A vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok száma 120-nál kevesebb és 300-nál több, a városi törvényhatósági bizottsági és a r. f. városi képviselőtestületi tagok száma 36-nál kevesebb és 120-nál több, nagyközségekben a képviselőtestületi tagok száma 20-nál kevesebb és 36-nál több, kisközségekben pedig 12-nél kevesebb és 20-nál több nem lehet.

Lényeges újítás továbbá az, hogy a nemzetgyűlési (országgyűlési) képviselők ebben a minőségükben megbízatásuk tartamára tagjai lesznek a törvényhatósági bizottságnak, amelynek valamelyik kerületét képviselik.

Ujyszerű és fontos rendelkezése végül a javaslatoknak az, hogy a törvényhatósági bizottsági, illetve képviselőtestületi tagok, tagsági joguk gyakorlásának megkezdése előtt esküt kötelesek tenni és hogy a tagoknak igazolatlan elmaradása, illetőleg hanyagsága a tagsági jog elvesztését vonhatja maga után.

A javaslatok szerint az új önkormányzati képviselők megalakulása után záros határidőn belül tisztújítást kell tartani.

EZEN A HÉTEN MEGJELNIK A CENZURARENDELET. Gróf Teleki Pál miniszterelnök szombaton a kormányzó urnál kihallgatáson jelent meg. Értesülésünk szerint a cenzura módosításáról szóló rendelet ezen a héten okvetlenül kiadásra kerül.

Külpolitikai orientáció

SZEGED, október 25.

IV.

(Kn.) Előbbi cikkeinkben nem tettünk említést a csehekről. Ezek jórészt más elbírálás alá esnek, mint többi szomszédaink. Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a csehek műveltségi és gazdasági tekintetben eöttünk járnak. Műveltségük intenzívebb és gazdaságuk — mint-hogy az industrializmusban leli gyökerét, — fejlettebb, mint a miénk. Részben nagyobbfokú műveltségük, részben gazdasági erejük fejlettsége az oka annak, hogy a rájuk nézve idegen nemzetiségűeknek a saját nemzetiségükbe való beolvasztását nagyobb intenzivitással üzik, mint akár a szerbek, akár a románok. E beolvasztási kísérlet a szlovák nemzetiségűeket illetőleg annál könnyebb és eredményesebb lehet, mert ezt a cseheknek gazdasági és kulturális fölényükön kívül a szlovák és a cseh nyelv közötti közeli rokonság nagyon megkönnyíti. Ezt a mondott okoknál fogva talán csak egy-két évtizedig tartó munkát legfeljebb a cseheknek a mohósága, amellyel ezt végezni akarják és vallási, helyesebben felekezeti tekintetek gátolhatják. Ugyanis a cseh — nem számítván a cseh feudális arisztokráciát — vallási, illetőleg felekezeti tekintetben teljesen közömbös, sőt amennyiben a szentegyház érdekei a cseh államiság, vagy nemzetiség érdekeivel nem azonosak, bizonyos tekintetben az internacionális egyháznak ellenségei. Ez a két körülmény, tehát a mohóság és vallási, illetőleg felekezeti differenciák lehetnek a szlovákok elcsehesítésének gátlói. Ha már most a felvidéki magyarság és németiség is a maguk nemzetiségének megóvása végett tőlünk erős támogatást nem nyer, ha itthoni események nemzetiségéhez hű magyarságot és németiséget a beolvasztó csehhez szemben a legkevésbé is gyengíteni, avagy csak az elcsehesítés elleni harcban helyzetét súlyosabbítani képes, az ellentálló ereje annál könnyebben meg fog törni, mivel a cseheknek velük: a magyarsággal és németiséggel szemben való gazdasági és kulturális fölénye az elcsehesítő munkának legerősebb eszközei.

Arra nem lehet számítanunk, hogy közigazgatási tehetetlenség és közigazgatási zavarok ebben a csendben, de annál nagyobb intenzivitással folyó harcban segítségünkre lesznek, mert a csehek szellemi munkásoknak bővében vannak. A csehek a béke éveiben feleszámban produkáltak szellemi munkást. Ebbeli produktumuk oly nagy volt, hogy jutott belőlük a volt osztrák császárság minden hivatalába, sőt Bosznia-Hercegovina közigazgatásának minden ágába is sokszáz. A cseh tisztviselő pedig kiváló emberanyag, főjelleme a szívósság és a feltétlen engedelmesség a felsőbbség parancsainak. Amíg az osztrák császárság fennállott, addig a cseh tisztviselő volt a centralizmusnak legodaadóbb szolgája, a legjobb és legkíméletlenebb germanizátor. Ezt magunk is tapasztalhattuk az 1848/49. szabadságharc utáni időben. Akkor kíméletlenül germanizált, mert úgy kívánta az osztrák császári érdekek, ma csehesíteni fog és annál nagyobb erővel, mivel a saját nem-

zetiségének eminens érdeke, hogy csehhé tegyen mindenkit, aki hatalma alá tartozik. És megvan hozzá a tudása és szívóssága is!

Bár a cseh hadsereget a hozzáértők barátoknak és ellenségnek egyaránt hitványnak tartják, mégis a csehek tisztviselőik szellemi fölényében, szívós kitartásukban olyan hatalmas erővel rendelkeznek, amely mellett a hadsereg eselleges gyengesége számot sem tesz. A nemzeti érzés oly nagy a cseh tisztviselőben, hogy képes — ha úgy kívánja a nemzeti érdek — tűrni, megalázkodni, arról nem is szólván, hogy társadalmi különbséget nem ismer. Ezt a modern tudás teljes fegyverzetével bíró hadat szedte össze a cseh kormány és bocsátotta rá a Felvidékre. Ez a had — ha a mai szociális bajokon urrá tud lenni — utinam falsus vates — emberileg belátható időn belül vagy elcsehesíti a Felvidék lakóit, vagy kivándorlásra kényszeríti a neki ellenállót.

Meg vagyok róla győződve, hogy azok, akik az emberiség történetének folyamán beálló eseményeket, jelenségeket a nyers erő eredményeként szeretik feltüntetni, azt hiszik, hogy az uralmat hadseregek révén nemcsak megszerezni, hanem megtartani is lehet. Mindazok úgy fogják vélni,

hogy a magyarság felvidéki helyzetét tulsötétnék, a cseheknek erejét pedig túlagnak festem. Nem, nem teszem sem az egyiket, sem a másikat. Én — amennyire Isten tudom adta — jól és objektíve megvizsgáltam a mi súlyos helyzetünket minden szomszédunkkal szemben. Objektív vizsgálódásaim eredménye, hogy csak a legintenzívebb munka, különösen kulturális és amit legelső sorban kellett volna említenem, belső rend és nyugalom, mindenféle munkának legelső és legfontosabb feltétele mentheti meg számunkra a jövőt; különösképpen a csehekkel szemben, akik — ismétlem — kulturális és gazdasági tekintetben előttünk állanak. Ugy kell vennünk a dolgot, mintha közöttünk és szomszédaink között versenyfutás volna, aki közülünk hamarabb célhoz ér, az nyeri el a pálmát: mi hazánknak régi határai között való visszaállítását, ők az elszakított részek megtartását. E célért való versengés kitetszik szomszédaink minden cselekedetéből. Mindannak, amit mi teszünk s ami Európában és itthon is kellemetlen érzést kelthet, az ellenkezőjét cselekszik; bár a zsidók ők sem szeretik, mégis a keblükre ölelik, mert ezt az ő kurzusuk momentán úgy kívánja.

Rákosi Jenő ünneplése.

Az Otthon-Kör és a Kisfaludy-Társaság diszülése. Apponyi ünnepi beszéde.

BUDAPEST, október 25.

(Saját tudósítónkól.)

Magyarország egész szellemi élete ünneplésre sorakozott a tegnapi napon, hogy Rákosi Jenő félszázados írói munkásságának elismerésel adózzon. A nagyarányú ünneplésből kivette részét Magyarország kormányzója és kormánya, gróf Apponyi Albert s ugyaszólván az összes kulturális egyesületek.

Az országos keretekben lefolyt jubileum már szombaton megkezdődött az Otthon-Körben megtartott ünnepi közgyűléssel. A megnyitóbeszédet Hoitsy Pál einök mondotta el, aki Rákosinak márványapon elhelyezett és bronzból készült dombormű képét, Beck Fülöp szobrászművész alkotását nyújtotta át. — A közoktatásügyi kormány nevében Pekár Gyula, a székesfeváros nevében pedig Sipőcz Jenő polgármester köszöntötte Rákosit. Ezután gróf Apponyi Albert mondotta el ünnepi beszédét, amely egyike a nagy szónok legsikerültebb alkotásainak. Apponyi a hírlapírót ünneplte s beszédét így fejezte be:

— Hogy miért szemeltek ki éppen engem e fényes napon a közönség érzelmeinek tolmácsolására, azt hiszem, ennek könnyű a magyarázata. A közéleti szabadság két legfőbb szervének: a hírlap-irodalomnak és a népképviselőinek utolsó félszázadából ketten állunk itt még harcképes, tettekéss veldőrnök. (Lelkes eljenzés.) Együtt éltük át, együtt küzdöttük át egymás mellett, többnyire egymással haladva nemzetünk életének ez utolsó félszázadát, amely annyi remény, annyi küzdelem és annyi hullámlás után katasztrófával végződött. Itt állunk a romok felett, sirva ugyan, de az ujjáépítési munkájára készen, sürgetve annak erős megindulását. Amikor két öreg

ember, aki élete munkáját látta összeomlani, nem esik kétségbe, akkor senkinek sincs joga kétségbeesni. Remélünk és kérjük a mindenható Istentől, hogy még öreg szemeink is láthassák reményeink teljesedését.

A hallgatóság Apponyit felállva percekig ünnepelte.

A Magyar Tudományos Akadémia nevében Herczeg Ferenc, a Kisfaludy-Társaság képviseletében Szász Károly, a Petőfi-Társaság nevében Császár Elemér üdvözölték Rákosit, aki így kezdi beszédjét:

— A virágnak, ünnepi beszédnek, szeretetnek, kollegiális érzésnek ily özöne mellett, ha rosszul végzem el szerepemet, elnézést kérek, mert először ülöm ötvenéves jubileumomat, talán legközelebb jobban sikerül. (Hangos derűlttség.) Köszönetet mondok a királyi hercegnék és a közönségnek, hogy itt megjelentek. (Az egész ünnepi gyűlékezet felállva tapsolja meg József királyi herceget.)

— Egyenként is köszönetet mondok mindenkinek, elsősorban gróf Apponyi Albertnek. *Én boldog vagyok, hogy megérhettem azt a napot, hogy gróf Apponyi Albert mondott redm felköszöntőt. (Nagy taps.)*

— Nemcsak az a megüdvözöltetés ért, hogy ilyen közönség előtt ünnepelt: ha az idők meg is cáfolnák szavait, itt a földön elért a halhatatlanság azzal, hogy Apponyi köszöntött. Búszke vagyok arra, hogy fegyverhordozója lehettem.

Ezután a tudományos és irodalmi társaságoknak és különösen az újságíróknak viszonzozza az üdvözlését. — Végül a kormány megemlékezését köszöni meg és e nehéz időkben az újságíró-céhet a kormány jóindulatába ajánlja. (Taps.)

Az ünnepély után Rákosi Jenő az üdvözlő küldötségeket fogadta, köztük a budapesti napilapok kiadó-tulajdonosait, akiknek nevében Vészi József mondotta az üdvözlőt, végül bejelentette, hogy a lapok kiadó-tulajdonosai az ünnep alkalmából Rákosi nevére félmillió koronás alapítványt tettek.

Horthy Miklós kormányzó meleg-hangu levélben köszöntötte a jubiliáns Rákosi Jenőt.

Az ünnep-ékek sorozata vasárnap délelőtt a Kisfaludy-Társaság rendkívüli diszülésén folytatódott. Az ünnepi beszédet Berzeviczy Albert tartotta, melyben a magyar nemzet szeretetben gazdag szívét nyújtja Rákosinak nemzeti ajándék gyanánt s ehhez csatolja szerényen a Kisfaludy-Társaság jubiláris adományát, az ötvenéves tagsági diszoklevelet.

Rákosi Jenő könnyezve vette át a diszoklevelet és megatottan válaszolt Berzeviczynek.

A budapesti színházak az egész héten Rákosi-darabot hoznak színe.

Férfi

**fehérneműek,
nyakkendők,
női-, férfi- és gyermek-
harisnyák,
kötött kabátok,
csipkék,
szalagok,
menyasszonyi
koszorúk
és fátyolok**

legolcsóbb szabott áron

Pollák Testvéreknél

Széchenyi-tér Csekonics-utca
Telefon 855. 259a Telefon 854.

"HATYÚ"-drogéria

az összes pipere, kozmetikai és háztartási cikkek nagy raktára

Szeged, Tisza Lajos-körut 73. sz.

A Duna-probléma.

— Troubridge tengernagy nyilatkozik egy cseh lapban. —

PRÁGA, okt. 25. Troubridge tengernagy, aki csütörtökön ideérkezett, nyilatkozott a Prager Tagblatt munkatársa előtt a Duna-problémáról. Elmondotta, hogy Nagybritánia már a háború előtt nagy érdeklődéssel viseltetett a Duna-torkolat iránt, mert nagyobb érdeke van abban, mint bármely más államnak. Magától értetődő tehát, hogy az angol nagytöke most minél nagyobb részt kíván venni a dunai forgalom kihasználásában. A békeszerződések e rendelik a Lajos-csatorna kiépítését, amely a Rajna és a Duna hálózatát egymással össze fogja kapcsolni. Pozsony városát kedvező fekvése és jó kikötője fontos szerepre jelöli ki a dunai hajózásban. Érthető, hogy a különböző államok nem egyféleképp vannak érdekelve a Duna nemzetközivé tételében.

PÁRIS, okt. 25. (A. M. T. I. szikratávírat.) A nemzetközi Duna-értekezlet hétfőn ülést tart, amelyen folytatja a legutóbbi ülésén megkezdett vitát a kikötőközi forgalom ügyében.

Figyelem!

Kórházak, mosóintézetek, kereskedők, háziasszonyok!

Figyelem!

„MYTHOS 709“

tisztító- és mosószer a budapesti árumintavásáron óriási sikert ért el. „MYTHOS 709“ olcsóbb és jobb a szappan és szírózódnál. Aki egyszer kipróbálja, annak örökös hívőül szegődik! **Próbarendelést is felvesz a délvidéki vezérképviselő!**

„EXPORT“ Kereskedelmi Részvénytársaság Szeged, Dugonics-tér 8—9. szám.

Háromszázötvenezer koronás betörés a Belvárosban.

— Elfogták a tetteseket. —

SZEGED, október 25.
(Saját tudósítónktól.)

Szenzációs bűntényben nyomozott négy napon keresztül a szegedi rendőrség. A Jókai-utca 6. szám alatt lakó özv. Szolnoki Béláné lakását egy nagystílusú tolvajbanda felnyitotta s onnan háromszázötvenezer korona értékű szőrmét elvitték.

A múlt kedden Szolnokiné egy nagyobb börtönddel a kezében akart a Jókai-utcában levő villamos-megállóhoz menni, amidőn utközben egy elég jólöltözött fiatalember felajánlotta segítségét. Az asszony elfogadta az ajánlatot, sőt kérte, hogy a vasuti állomáson is segítsen neki a beszállásnál. A fiatalember, aki Zsarkó Imre 23 éves asztalossegéd volt, az állomásról visszatérve, azonnal értesítette barátját, Molnár János 24 éves lakatossegédet az asszony elutazásáról és délután négy órakor együtt elhelyezkedtek a ház pincéjében. Éjjel három óra tájban a pincéből feljöttek és álkulccsal behatoltak Szolnokiné lakásába. Ott egy kis murit csináltak, négy üveg bort megittak s azután ugy hat óra felé, a lakásban talált összes értékesebb tárgyakat össze-pakolva, kiosontak a házból.

A lopott holmit elvitték Juhász Magdolna Délibáb-utca 32. szám alatti lakására s megbeszélték az értékesítés részleteit. Csütörtökön délután Molnár János és Juhász Magdolna felutaztak Budapestre s ott a „Muzsa” garnihotelben szállottak meg. Másnap a lopott szőrmékből két darabot a Teleki-téren árusítottak, de az egyik államrendőrségi detektív a szegediek megkeresésére felismerte az áru lopott voltát és letartóztatta őket.

Vasárnap reggel hozták a tetteseket vissza Szegedre, hol töredelmesen bevallották bűnüket. Ezután letartóztatta a rendőrség Zsarkó Imrét is. Betöréses lopás miatt indul meg ellenük az eljárás.

MEGNYILT a kóser vágott baromfi kereskedés,

ahol állandóan kapható egész usztított liba és kacsa, valamint hus nyersen és sültve, tepertő, máj és libaszir. ROSNER Horváth Minály-utca 7. szám. 325

Bárd hangversenyiroda és Belvárosi Mozi hangversenye

Környei Béla
a magyar királyi Operaház lírai tenoristája,

Környei Paula
a Magyar Színház lagja,
Fehér Gizella
zongoraművész

hangversenye
29-én és 30-án
a Belvárosi Moziban
este 8 órakor.

Jegyek BÁRD hangversenyirodában válthatók 40, 30, 20, 10 kor. és 20% vigalmi adó árban.

Mi lesz a szegedi színházzal?

— A tanács is megállapítja, hogy rossz a társulat. —

SZEGED, október 25.
(Saját tudósítónktól.)

Ismerlettük már azt a beadványt, melyet Paldgyi színigazgató adott be a városi tanácshoz. Dr. Gád Endre kulturszenátor a mai tanácsülésre vitte be az aktát, mely — színházról lévén szó — egyszerre felvillanyozta a tanács tagjait. Az ügy annyira bonyolult a maga egyszerűségében, hogy legalkalmasabbnak tartjuk, a rövid vita lefolyásának ismertetését a legegyszerűbb és leghűbebb formában eszközölni. Tehát:

Ezután különösebb átmenet nélkül valami vizóra-ügyre tértek át. A színház ügye kétségbeejtő bizonytalanságban lóg a levegőben. Meg vagyunk győződve arról, hogyha teljesítik is Paldgyi újabb kívánságát, így sem fog boldogulni. Valamit neki is kéne már nyújtani. Hiszen a tanács is hangot adott azon véleményének, hogy az a hiba, hogy rossz a társulat. Ezen tessék segíteni!

Allandó zenemű-ujdonságok,
Cuplék, operák, operettek,
Magyar dalok,
Zongora- és hegedű-lekolák,
Szépirodalmi, műszaki könyvek,
Divatlapok, papíráruk
nagy raktára 361
KOVÁCS HENRIK
könyvkereskedésében
= SZEGED, =
Kölcsey-utca 4. Telefon 10-48.

Most érkeztek! Nagy választékban!
Elsőrendű minőségű, férfiruha
izléses kivitelű
és átmeneti kabát
ujdonságok 194
Balázs Jenő férfiruha nagy
áruházában 11
SZEGED, SZÉCHENYI-TÉR 2.

Jogos önvédelem után fölmentés.

— A vadászó végzete. —

SZEGED, október 25.
(Saját tudósítónktól.)

Csanyteleken 1914 július 21-én a nagykorosmában együtt ittak Kajtár Balázs, a Pallavicini-uradalom vadász, továbbá ennek fivére, Kajtár János és Polyák János vadász. Italozásközben Polyák szemére vetette Kajtár Balásznak, amiért néhány nappal előbb vadászás közben elfogta és fegyverét is elvette. Ebből szóváltás keletkezett, sőt Polyák tetteleg is inzultálta a Kajtár-fivéreket. A kedélyek egy kissé már lecsillapultak, amidőn Polyák hirtelen kifutott a kocsmára udvarára s onnan egy hatalmas szekercével tért vissza. A fejszét feje fölé fordítva rohant Kajtárék asztala felé. Kajtár Balázs ijedtségében egy sörös üveget kapott fel s azt teljes erejével a támadó fejéhez sújtotta. Polyák összeesett, másnap bevitték a szentesi kórházba, ahol hat hét múlva meghalt.

Szándékos emberöléssel vádolva állottak ma a szegedi királyi törvényszék előtt a Kajtár-fivérek. A kihallgatott tanúk igazolták, hogy Kajtár Balázs jogos önvédelemből követte el tettét. A bíróság felmentette őket a vád és következményei alól. A védelmet dr. Lukácsy Géza látta el.

Szőrme-gallérok

és kézelők, felgombolható és rádologozott formában, costume-kabátokra, már 1000 koronától

KISS ÖDÖN

szűcs- és szőrméüzletében, Károly-utca 7. sz. (Földes-féle) ház félemeletén, feljárattal Wigner Testvérekhez. 334

Ratifikálták a rigai szerződést.

PÁRIS, okt. 25. (M. T. I. szikratávirata.) Varsóból jelentik: A rigai békeszerződést a lengyel országgyűlés második és harmadik olvasásában egyhangulag ratifikálta.

Az angol parlament a bányász-sztrájk ellen.

BERLIN, okt. 25. A Deutsche Allgemeine Zeitung londoni jelentése szerint az alsóház elé legközelebb kormányjavaslatot terjesztenek, amely a bányászok sztrájkja miatt kivételes törvények életbeléptetését kéri a parlamenttől. A javaslat elfogadása után az alsóházat elnapolják. Bonar Law egy újságíró előtt kijelentette, hogy a helyzet rendkívül komoly. Több oldalról még kísérleteznek közvetítő javaslatokkal, de Lloyd George nem bocsátkozik semmiféle olyan tárgyalásba, amelynek alapját a bányamunkások követelése képezik.

BÉCS, okt. 25. (M. T. I.) A Morgen jelenti Londonból: Semmi sem világítja meg jobban a helyzetet, mint Lloyd Georgenak a ma napon tett kijelentése. A miniszterelnök ezeket mondotta: 24 órán belül vagy béke lesz, vagy pedig olyan harc, amelyet még Anglia történelme nem látott.

PÁRIS, okt. 25. (M. T. I. szikratávirata.) Az angol általános sztrájk veszélye egyelőre elhárult.

A jugoszlávok kivonulnak Karinthiából.

PÁRIS, okt. 25. (M. T. I. Havas.) A belgrádi kormány hivatalosan értesítette az ántánt képviselőit, hogy a jugoszláv csapatok utasítást kaptak, hogy haladéktalanul vonuljanak ki Karinthiából.

APPONYI A HELYZETRŐL. A P. L. élén intervju van gróf Apponyi Alberttel. Apponyi nem akar pártot alakítani, felfogása, hogy a mai kormányzó többség gyengítése vagy széthullása zavarokat idézne elő. A kormányzópárt létrejötte megfontalások hosszú eredménye, munkarendjének homlokterében a földbirtok-reform áll. A legnagyobb politikai hiba volna a földreform-javaslatot mihamarabb tető alá nem hozni, a mai pártviszonyok megbontása pedig erre vezethetne. Ehhez segédkezett nem nyujt.

BABÓS ÁRPÁD specialista műorás
Óra- és ékszerraktára, nagy javítóműhely. — Olcsó árak.
SZEGED, Oroszlán-utca 21. szám.
Törött aranyat, régi ékszert legmagasabb áron veszek.

Kalánka Kálmán
cukrászata megnyílt
Korona-utca 13. sz.

Meglepően olcsó
BÚTOROK
Deutsch Lajos
= bútoráruházában =
Szeged, Dugonics-tér 11.

Meglepő olcsó árak!
Bútor Schaffer Testvérek
Kossuth Lajos-sugárút 8.
288
ELSŐRENDŰ KIVITEL!

HIREK.

Az álmok boldogsága.

Ugy érzem, mintha a szívébe látnék,
s tudom, hogy az, mit vélem űz, csak játék,
hogy játék minden mozdulatja, tette,
szerelmemet szívére sohse' vette...
Kegyetlen játék, mely a lelkeket
a kétség gyötrelmével verte meg.

Kinos, keserves minden nappalom...
A szívem, lelkem fáj Önért nagyon,
mert látom, érzem, hogy az Ön szívében
egy húr se' rezdül vágyakozva értem.

A boldogság csatlóka áttibábjá
a lelkem néha mégis megtalálja.
Szíves szavának, kedves mosolyának
emlékiből remény, szerencse támad;
egy-egy meleg tekintete szemének,
s abból de boldog, színes álom éled.

A tündérország él az álmaimban,
hisz' akkor, édes, közelemben itt van,
kicsiny kezét a két kezembe' tartom,
és együtt járunk holdas Tiszaparton;
aranyhaján a holdsugár ragyog;
halk szárnyon szállnak szerelmes dalok.

S mikor szívem zokog a bús panasszal,
— az álmok boldogsága megvigasztal.

S—r.

Az országos katolikus nagygyűlés.

SZEGED, október 25.

A tizenharmadik katolikus nagygyűlés három napra ünnepi hangulatot teremt most Budapesten. Az Egyház főnséges és örökkévaló palástja borul szolennis pompájával a hívők százézeire, az Egyház csodálatos varázsa mint misztikus tömjén lebeg a bűnös város fölött, lelki békét, emberi jószágot és testvéri közösségei hirdető harangszava zug és áhitatot parancsoló oronája bűg ma a zagyva, vásári és szegényesen gazdag Budapesten.

Az Egyház, a civitas Dei, amelyről az isteni Augustinus beszél és amely a lelkek leghatalmasabb és legmaradandóbb világimpériumát teremtette meg, melyen csak az ujjkor néhány merész és kemény csákányütése vágott réseket, az una sancta Ecclesia Catholica ünnepel most Budapesten, a magaságokba emelve a hívők szívét és gondolatát és a mélységekbe alámatatva, amelyek partján egy Dante és aquinoi Szent Tamás állottak és borzongtak, a rettenetes nagy Szentség rejtelmeiről elmélkedvén...

A tizenharmadik országos katolikus nagygyűlésen részt vesz — most először — a szelid és nemes XIV. Benedek pápa nunciusa is és megszólal ismét gróf Apponyi Albert, aki szívvel és szavával egyaránt a valódi keresztény erkölcs, szépség és igazság bajnoka gyanánt jelentkezik e szomorú és borús napokban, amikor az Eszme fényét ködökbe borítja az emberi értetlenség és gyarlóság, amely szintén örökkévalónak látszik. A magyar katolicizmus ünnepe, szívből kívánjuk, a Szentlélek világosító és megigazító malasztját küldje le a tévelygőknek és a gyűlölködőknek!

— Szerdán lesz a közgyűlés. Holnap, azaz kedden ül össze a közgyűlést előkészítő tanács, mely alkalommal meg fogják állapítani a szerdai közgyűlés tárgysorozatát.

— A város fejei Alsótanyá. A letűnt gazdasági év eredményeiért Alsótanyán hálaadó istentiszteletet tartott az ottani gazdaközösség. Az ünnepi misén és körmeneten dr. Aigner Károly főispán és dr. Somogyi Szilveszter polgármester is részt vettek.

— Megköszönjük az egyetemet. Már Somogyi polgármester és a tanács tagjai is hivatalosan tudomást szereztek arról, hogy a kolozsvári egyetemet Szegeden fogják elhelyezni. A tanács felír a kormányhoz és köszönettel veszi tudomásul az eddig tett intézkedéseket.

— Fát a néplakóknak. A tanítók küldöttsége kereste fel ma délelőtt Somogyi polgármestert hivatalában. Mi mást kérhettek volna ők is, mint tűzfát. A polgármester 3 vagon fát utalt ki részükre, mely mennyiség 4 néplakó fűtését decemberig lehetővé teszi.

x A Nemzeti Színház művészei filmen. A Belvárosi Mozi hétfői és keddi műsorában bemutatásra kerül a Rög című társadalmi dráma 4 felvonásban, mely az Orion-filmgyár legújabb alkotásában jelent meg. A darab főszerepeit a Nemzeti Színház legjobb művészei játsszák. Fehér Gyula, Kürthy József, Gardai Aranka, Costa Viktor, Kornay Richárd és Say von Blondel a legművészeibb alakításukat adják. Az érdekes filmmel egyidejűleg bemutatásra kerül A 12 fenegyerek, detektívdráma 4 felvonásban, Henriette Bonarddal a főszerepben.

— Nincs fája a gázgyárnak. A légszuszogó villanyfejlesztő üzeme jelenleg el volna látva szénrel, mert a napokban 14 vagon szene jött, amiből 3 vagon használható is van. A változatosság kedvéért most a gázgyárral van baj, mert kifogytak a fából. A polgármester intézkedett, hogy a Bankgyestületnek érkezett fából adjon át 2 ölet, ami a gázgyár szükségletét további másfél napra biztosítja.

x Lucy Küsselhausen táncestélya november 6-án a Belvárosi Moziban.

— Nagy tűz Budapesten. Ma reggel 8 óra tájban, eddig ismeretlen okból, kigyulladt a Ferenc József-körút 23. számú nagy négyemeletes bérpalota tetőzete, mely a déli órákban még hatalmas lánggal ég.

— Balatonföldváron új kikötő épül. A kereskedelemügyi és földművelésügyi minisztérium, továbbá a Balatonföldvári Gözhajózási Társaság képviselői, valamint Zalavármegye megbízottainak részvételével értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy Balatonföldváron az új kikötő építését a tavasszal megkezdik.

— Elfogott többszörös betörő. A Postás-detektívcsoporthoz egyik embere elfogta a szombati zsibpilacon Tóth József szegedi illetőségű foglalkozás nélküli egyént, amint ott több ruhaneműt gyanús módon akart eladni. Bekísérték a rendőrségre, hol egész csomó betöréses lopást ismert be. Így bevallotta, hogy folyó hó 7-én Csonka Ferenc Petőfi Sándor-sugárút 87. szám alatti vendéglős lakásából harmincezer korona értékű ruhaneműt és élelmiszert lopott betörés útján. Ott János kárára kélezer, Battancs József kárára pedig 1500 koronás sikkasztást követelt el. Átkísérték az ügyészségre.

— Aranyat, ezüstöt, drágaköveket magas árban vásárolnak Fischer Testvérek ékszerészek, Kárász-u. 10. III

— Villafosztogatás. Danner Mihály kereskedő ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnapi délután ismeretlen tettesek a körtöltés mögötti villáját teljesen kifosztották. Négyezer korona értékű ruhaneműt vittek el. A rendőrség nyomoz a vakmerő tolvajok után.

— Fizessen elő Szeged legelső és legnagyobb kölcsönkönyvtárában Szalaynál (Kigyó-utca 1).

— Vízlecsapolás az Alföldön. Az alföldi vizek lecsapolási munkálatai szépen haladnak. A munkálatok Szegedről indultak ki és jelenleg elérték Halas határát.

— A táviró- és távbeszélő-forgalom kibővítése. A posta- és táviró-vezérigazgatóság a magántáviró- és távbeszélő-forgalmat a román megszállott területekkel határos semleges zónában a belforgalomra egyébként megállapított korlátok között szabaddá tette. — Postafőnökség.

— Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa november 4-én Budapesten ülésezik. (M. T. I.)

— A naphirek margójára. (Amiben Szeged vezet.) Mélyen szomorodott szívvél jelentjük, hogy Szeged ezuttal sem valami jóban vezet. Az történt, hogy a budapesti árvizsgáló-bizottság most megállapította a kalapjavítási árakat, még pedig úgy, hogy férfi nemezkalap formálása és tisztítása 42 korona. A szegedi árvizsgáló-bizottság tagjai bizonyára sohasem tisztítottak kalapot, mert különben ők is tudnák, hogy ami Budapesten 42 korona, azért Szegeden 80—120 koronát fizet a bus halandó. Vajjon a mi saját külön árvizsgáló-bizottságunk nem tehetne e kérdésben egy lépést? — (Pincérlányok alkonya.) A budapesti vendéglősök és kávéosok elhatározták, hogy a pincérlányokat elbocsájtják s helyettük férfiakat alkalmaznak. Ez a határozat nem olyan jelentős, mint sokan gondolnak. A pincérlány ma éppen úgy családfenntartó, mint a férfi s az új renddel legfőleg az érjük el, hogy ezután nem a fiatal leány tartja el a rokkant apát, hanem megfordítja, ami egyremegy, hiszen umgekehrt heisst auch gefahren.

x Elsőrendű javítóműhely. Iritz József műorás és ékszerész, Dugonics-tér 11. (A Brauswetter-cégnek 10 évig volt elsőrendű szakmunkása.) Ajánlja pontos óráit és modern ékszereit. Tört aranyat magas árban vesz.

— Autó-hegymászóverseny. A Királyi Magyar Automobil Club vasárnap délelőtt rendezte a Svábhegyen hegymászó versenyt, amelyen Horthy Miklós kormányzó is megjelent. A versenyen az ittidőző ántant-missziók tagjai közül is többen résztvettek. Az automobil versenyben első lett Döme Róbert, a motorversenyben első lett Hartmann (Bécs)

x Kőváry Imre orvosi műszerek, kótszerek, betegápolási és fotografiai cikkek nagy raktára, Kárász-u. 10. (Prófétával szemben)

— Szegedi uriaszonyból — betörő. Néhány nappal ezelőtt Szakál! Gáborné feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Lillou-utca 13. szám alatti lakását, míg ő egy délután távol volt, ismeretlen tettesek átkulccsal felnyitották s onnan negyvenezer korona értékű ruhaneműt és ékszereket ellopott. A megindított nyomozás során a tettes hamarosan kézrekerült egy szegedi uriaszony személyében. Az asszony bevallotta bűnét és a nyomozó megőlhetségi viszonyokkal védekezett. Átkísérték az ügyészségre. A lopott holmikat Martsinkó Józsefné zsibárusnőnél és Csonka Vince vendéglősnél hiánytalanul meg is találta a rendőrség. Orgazdaság miatt eljárás indult ellenük.

ERDÉLYI fogműterme

Szeged, Deák Ferenc-utca 6., I. emelet.
Foghuzás. Fogtömés. Műfogak.
Telefon 12—70. 354 Telefon 12—70.

x Kakuszi műasztalos butorraktára Szeged, Tisza Lajos-körút 20., dr. Gróf-palota. 275

— A kisteleki direktorium ügye a törvényszék előtt. Ma délelőtt kezdte meg a szegedi királyi törvényszék gyorsított ügyeket tárgyaló tanácsa a kisteleki direktorium ügyének tárgyalását. Nyolc vádlott és körülbelül ötven tanu szerepel ez ügyben. A letartóztatásban lévő direktoriumi tagok ellen az a vád, hogy 1919 április 24-én éjjel fegyveresen behatoltak több kisteleki jómódu polgár lakásába s azoktól rekvirálás címén fegyvereket, dohányt és élelmiszereket vittek el. Másnap huszonöt odaváló polgárt, azon a címen, mert nem sikerült a rekvirálás, tuszként börtönbe vetettek. Rablás, zsarolás, magánlaksértés és személyes szabadság megsértésért emelt ellenük vádat az ügyészség. Lapunk zártakor a tárgyalás még folyik, ítélet valószínűleg csak holnap este lesz.

— Reich Erzsébet női divattermék a Dugonics-utcából a Wagner-palotába, Kárász-utca és Kőlcsey-utca sarok, helyezte át.

x Hoffer és Társa Képkereskedés Kelemen-u. 7. Képkerműhely Iskola-utca 18. 6

— Nem jár a vasut Romániában. Bécsi lapok szerint Romániában szerda óta szünetel az egész vasutforgalom az Orient-expressz kivételével.

— Kintalított idősebb urinó keres anyahelyettesi, háziasszonyhelyettesi, társalgónői hasonló bizalmi állást, beszéli magyar, német és francia nyelvet, a háztartásban teljesen jártas, kizárólag keresztény uricsaládnál. Címe az Országos Menekültügyi Hivatal szegedi kirendeltségénél megtudható.

— Ékszerek, órák nagy választékban. Szolid árak. Nagy ékszer- és órajavító műhely. Fischer ékszerész, Korzó-kávéház mellett.

— Szalonnaosztás a tisztviselői beszerzési csoportjában. A beszerzési csoport tagjainak október 26-án, kedden a hatósági mézarszékekben folytatatosan a következő sorrendben osztnak szalonnát: Délután 2—3 óráig 721—870, 3—4 óráig 871—1020, 4—5 óráig 1021—1170 és 5—6 óráig 1171—1230. sorszámgig. Csomagoló papirosról mindenki gondoskodik. A csoport azon tagjai, akik textilárukat még nem kaptak, de ilyenekre igényt tartanak, október 27-től kezdődőleg november 5-ig bezárólag délelőtt 11—12 óra között a csoport helyiségében sziveskedjenek jelentkezni. A szalonna ára kilogrammonként 33 korona.

x Karbitámpákat minden rendszerben állandó karbit-ellátással szállít Szántó József gépáruház, városi bérpalota. 186

Belvárosi Mozi

Telefon: Igazgatóság 258.
Pénztár: 582.

Hétfő, kedd, szerda, okt. 25, 26, 27-én
A szezon legszebb magyar filmje!!

A RÖG.

Színmű 4 felvonásban.
Főszerepben:
Kürti József Costa Viktor
Fehér Gyula Kornai Richard
Say v. Blondel

A 12 fenegyerek
Szenzációs olasz burleszk 4 felvonásban.
A főszerepben: **H. BONNARD.**

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órákor,
ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

Minden előadásban katonazené!

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

(Egy táviratunkat törölte a cenzura.)

Szegedi kis tükör.

Vasárnap este a színházban.

SZEGED, október 25.

A kritikusai pléhgallért szögre akasztva, mint egyszerű néző ültem be a színházba vasárnap este. Zsibongott a zsuffolt ház, mint a kaptár. Az előkelő kiscgazda-társadalom javarésze ott szorongott a nézőtérén. A földszint első sorai sötélettek a fekete kendőktől, mellettem Alsóváros egyik szépe ült és a jegygyűrűjét próbálgatta éppen. Mikor a kárpit szétment, egy általános ahkiáltás szaladt szét a házon, a hangosan csemegézőket lepisszegték és a nagy események előérzetével várták, mikor pöndörödi ki az Alföldet jelentő színre Déry Rózi, a Déryné, „a közönség dédelgetett kedvence”, ahogy a régi jó színházi kritikusok írták. Megnézem a színlapot, amelyen reklámok és pletykák is tarkállanak, Szigligeti Ede Csikósát adják, az ugynevezett „népszínmű-ensemble” játszik, élén Asszonyi Lacival, akinek remekbe készült cífra szűrjét Irigyen és nagy szakértelemmel szemléli a földműves szegénység. Nagy, minden csikóst és kanaszt melegen átölelő magyar demokrácia van a színpadon, a jó öreg Szigligeti glóriát fon a nép egyszerű gyermekeinek, a „pusztai” bojtárnak verejtékes homlokára, aki lop ugyan egy-két csikót Szögedébe, de a babáját igazán szereti és a becsületét nem engedi, azután pedig minden negyedórán rágyújt egy régi szép nótára, hogy aszondja: Végigjártam az ormódi temetőt... meg azután: Elszegődtem Tarnócára bojtárnak... Gyönyörűek is ezek a valódi magyar népdalok, ezeket csakugyan a tőről metszeték, ezeket nem Zerkovic csinálta.

Mikor egy-egy kép után a függöny leszalad, a jó vasárnapi közönség összenéz, néhány tenyér összeverődik, de valami különösebben nem erőltetik meg magukat a népek a tetszés megnyilvánulásában. Ők nem a komédiást látják a színészen, a vasárnapi magyarok jórésze komolyan veszi a játékot, ha talán éppen a legkomolyabb jeleneteken derül is. Felvonásokban nagy megbeszélés folyik, hogy vajjon mi lesz Asztoliffal, leütik-e vagy sem, hogy Rózi és Andris, azaz hogy Déry és Asszonyi egy pár lesznek-e és hogy ugyan mennyi lehet a Rózi hozománya? A város páholyában Balogh Károly szenátor tart hangos előadást a közellátás égető kérdéseiről, Gaál Endrét hirtelen nem látjuk, talán mint buzgó kapacitás, a kakasülőre ment fel, hogy magasabb szempontból is megtekintse a színház helyzetét.

A darab pedig halad tovább, Csomafáy mester olyan komoly arccal dirigál, mintha az Aida menne, a közönség nagyon neheztel Klenovicara, aki olyan derék, becsületes embernek látszott és mégis leütötte a baltája fokával Lászlót, de annál inkább tetszik nekik Szilágyi Aladár gazd-uram, aki a legjobb uton jár, hogy az igazságot kiderítse. Szép is az a költői igazságszolgáltatás, miegymás, így vasárnap este látja az ember, ezek a mordály-égető modernnek, Ibsen, Strindberg, mifene, csak kineznek az embert, belepofoznak a jámbor nézőbe mindenféle kényelmetlen és kellemetlen meglátásokat és megérzéseket, ennél a kedves, arany középszerű Szigligeti Edénél végül az igazságot a Nyik is kikaparja, de ez már megint a kritikusra tartozik, elég az hozzá, nagyon kellemes, mulatságos és tanulságos estém volt a színházban vasárnap és igazán nem tudom megérteni, hogy ilyen zsuffolt ház mellett miért kell nyomorognia szegény Palágyinak, aki nem játszott, mert ő rendszeren csak hétköznap játszik, gondolván, hogy ugyis ünnepnap az, ha ő föllép, csak az a baj, hogy mellette nagyon sok az ünnepnő. Ej, ej, már megint kritizálok.

13-33 a SZEGED telefonszáma

Mi okozza a szegedi tulmagas szeszárakat?

Szegeden legmagasabb a városi szeszadó. — A pénzügyminiszter rendeletben utasította a várost a szeszadó beszüntetésére; de ezt nem hajtották végre. — Dr. Somogyi Szilveszter polgármester és a pénzügyigazgatóság nyilatkozatai.

SZEGED, október 25.
(Saját tudósítónktól.)

Mintegy két hónappal ezelőtt Balogh pénzügyi tanácsos egy új városi szeszadó-tervezetet terjesztett a tanácsülés elé, amelyet a szenátus jóvá is hagyott. A tervezet értelmében a városba érkező mindenfajta nyersszesz, tehát a gyógyászati célokra szolgáló alkohol után is literenként huszonöt korona városi szeszadót kell fizetni. Figyelembevéve, hogy az állam a forgalomba hozott szeszt literenként már negyven korona ötven fillér állami adóval terheli, elképzelhető, hogyha ehhez még a városi adó is hozzájárul, a fogyasztóközönségnek nagyrésze még csak nem is gondolhat arra, hogy egy csésze teával, vagy más szeszes itallal csillapítsa hűléses betegségeit. A Balogh-féle javaslat szerint továbbá a bor literje után két korona városi adó fizetendő. (Az állam tizenégy fillér adót szed literenként.) Minden liter sörre ötven fillér városi adó esik. (Az állam a sörre semmiféle adót nem vetett ki.)

Értesülésünk szerint — miután a városi szeszadó-rendelet érvényre emelkedett a helybeli kávéosk, vendéglősök és pálinkamérők, tekintettel arra, hogy Szegeden kívül sehol az országban nincs ily magas városi szeszadó, mozgalmat indítottak a Balogh-féle városi szeszadó ellen. Miután a város vezetőségénél nem bírtak semmi eredményt elérni, beadvány ment a pénzügyminisztérium illetékes osztályához, amelyben a városi szeszadó elengedését kérelmezik, hogy ezáltal a fogyasztóközönség minél nagyobb rétege hozzájuthasson a háztartásban nélkülözhetetlen szeszfélék: denaturált szesz, rum, bor stb. beszerzéséhez. Hosszas vajudás után végre le is érkezett október 9-én a szegedi pénzügyigazgatósághoz a minisztérium döntése 88.404/1920. IX. b. P. M. szám alatt, amelyben elrendeli a városi szeszadó beszüntetését.

A rendelet azonban csak írott malaszt maradt, mert eddig — bár jelenleg október 25-ét mutat a nap-tár — még nem került nyilvános-

ságra a pénzügyminiszter rendelete, továbbra is szedik a városi szeszadót, épp úgy, mint ezelőtt.

Kérdést intéztünk ez ügyben dr. Somogyi Szilveszter polgármesterhez, aki a következőket jelentette ki: Nem felel meg a valóságnak az, hogy az összes szesz-árusítással foglalkozó kereskedők fordultak volna a jelzett kérelemmel a pénzügyminiszter urhoz. Csupán a Patzauer-May szeszkereskedő-cég irt egy beadványt a minisztériumba és nem is az összes városi szeszadók elengedése, hanem csak a pálinkafélékre vonatkozó városi szeszadó elengedése érdekében. A miniszter rendelete október 9-én tényleg le is érkezett és a városra nézve elutasító volt. Ennek ellenére azonban azért szedi a város még most is a szeszadót, mert felfolyamodással élt a minisztérium rendeletével szemben. Erre még nem érkezett válasz, tehát jogában áll a városnak a szeszadót — amely tekintélyes jövedelmet hoz — szedni mindaddig, míg a minisztérium végleg nem dönt ez ügyben. Nekem szintén a közönség érdeke az első. De úgy vélem, hogy akinek a mai szomorú időkben telik pálinkára, az megfizetheti a városi szeszadót is, ami — igaz, hogy szigorú szemmel nézve — nem egészen törvénytörés.

Juhász Sándor pénzügyi főtanácsos kijelentette érdeklődésünkre, hogy a városi szeszadó körül felmerült vita elintézése egyáltalán nem tartozik a pénzügyigazgatóság hatáskörébe, mivel az állami szerv. A városhoz semmi köze. A rendeletre vonatkozóan pedig azt mondta, hogy a pénzügyigazgatósághoz érkező miniszteri leiratok hivatalos titkot képeznek és nem tartoznak a nyilvánosság elé.

A mi részünkről csupán azt fűzük az esethez: igaza van a tanácsnak, midőn azon az állásponton van, hogy aki inni akar, fizessen. De igaza van annak a hivatalnok-embernek is, aki midőn a köhögéstől majd megful és ajánlja neki az orvos, hogy igyon rumos teát, ezt kérdezi: miből fizessem meg a városi szeszadót?

A parlament hete.

BUDAPEST, okt. 25. A parlamentnek ez a hete egyike lesz a legmozgalmasabb heteknek. A földbirtokreform tárgyalása küszöbön áll, a négyes bizottság 1—2 nap alatt végez a javaslattal, úgy hogy már ennek a hétnek a végén a Ház elé kerülhet. Nagy érdeklődéssel várják a vármegyei és községi választójog revízióját is. Ezzel kapcsolatban a nők választójoga mellett és ellene érdekes felszólalások fognak elhangzani, azonban valamennyi javaslatot meg fog előzni a béke ratifikálása, amelyet már kedre tűznek ki.

Ferdinándy Gyula belügyminiszter a községi és megyei választójog kérdésében így nyilatkozott:

— A virilizmust a törvényjavaslat nem szünteti meg, hanem azt a virilizmusba oltott választás formájában modernebb alakban statuálja. A választások korlátozott volta biztosítja az értelmiség és a független osztályok befolyását. A javaslatban lefektetett demokratikus elveket a mai idők parancsoló szükségkép irják elő.

— Ami a nők választójoga körül felmerült ellentéteket illeti, nem tartom kizártnak, hogy ebben a kérdésben az ellentétes frakció között kompromisszum jön létre, bár a tegnapielőtt tartott pártértekezleten tett megállapításom szerint kétségtelennek tartom, hogy a női választójog kérdésében elfoglalt álláspontomat a törvényhozás is szankcionálni fogja.

Férfi és női 150
kalap-alkatásokat
vállal a legújabb formákra
Knittel Konrad
Szeged, Iskola-utca 26. szám.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Hétfő: **Árnyék és szerelem**, szomorú-játék. Premierbérlet B) 7. sz.
Kedd: **Vasgyáros**, színmű. Csengeri Margit vendégfelléptével. Bérletszűnet.
Szerda: **Három testőr**, bohózat. Premierbérlet A) 9. sz.
Csütörtök: **Három testőr**, bohózat. Premierbérlet B) 9. sz.
Péntek: **A bőregér**, operett. Premierbérlet B) 10. sz.
Szombat: **A bőregér**, operett. Premierbérlet A) 10. sz.
Vasárnap délután: **Kék asszony**, operett.
Vasárnap este: **Peleskei nótárius**, énekes bohózat. Bérletszűnet.
Hétfő délután: **Molnár és gyermeke**, népies színmű.
Hétfő este: **Biboros**, színmű. Palágyi Lajos felléptével. Bérletszűnet.

Feledékenység?

SZEGED, október 25.

A magyar kultúra minden intézménye, az Akadémiától a Feldszínházig ünnepli és méltatja a jubiláló Rákosi Jenőt. Szeged szintén és természetesen részt kér e ritka jubileumból, a városi tanács, a Dugonics-Társaság, a sajtó mind megemlékezik a magyar kultúra érdemes harcosáról. Éppen ezért különös, hogy a nemzeti kulturhivatásával hivalgó szegedi színház elfeledkezett róla. Előadhatott volna tragédiát vagy vigjátékot, népszínművet vagy operettet, esetleg Shakspeare fordítást Rákosi Jenőtől. *Endre és Johanna*, *Aesopus*, *Magdolna* és *A bolond* szinte várták ezt a kedvező alkalmat, de nem, a szegedi városi színház a *Vasgyárossal* és a *Molnár és gyermekeivel* van elfoglalva és ezek után már csak a *Színházi képtelenségek* meg a *Dráma a tenger fenekén* jöhetnek.

TELEFON: Igazgatóság 455. **KORZÓ-MOZI** TELEFON: Pénztár 11-85.

Október 25., 26. és 27-én, hétfőn, kedden és szerdán

Az évad uralkodó filmje!
A főszerepben: MIA MAY.
CEZARINA!

III-ik folytatás:

Ma kombe öfelsége.

Előadások naponta 3, 5, 7 és 9 órakor.

Megérkeztek

nadrágot 980 kor. öltönyt 2850—3500 K felöltőt 2300 koronáért

prima minőségű őszi divatszöve-tem, melyekből a legjobb kivitelben

a legújabb divat szerint készítik. **GEIGNER LIPÓT** férfiszabó, Korona-utca 15. sz. 162

SPORT.

Szeged-Békéscsaba 7:1 (6:0). Békéscsaban óriási közönség jelenlétében győzött a Szegedi válogatott nagy góldifferenciával a Csabai válogatott fölött. A mérkőzés SzAK-CsAK-meccsjellegű volt, mivel a szegediben a SzAK, a békéscsabaiban a CsAK játékosait láttuk tulnyomórészt. Csabán az ottaniak feltétlen győzelmét várták, nagy volt hát a meglepetés. A közönség folytonos közbeküldései tarkították a mérkőzést. A válogatott bizottság pártatlan és jó munkát végzett. A szegedi csapatról a lehető legjobbat írhatjuk. A mezőny legjobb embere Csáky volt. A csapat erőssége a csatáor, amelynek minden tagja a legjobbat nyújtotta. A mérkőzés lefolyása röviden a következő volt: A játék vehemens iramban kezdődik és alig néhány percnyi játék után Kovács B. gólt ér el. Később az 5-ik percben Solti ideális centerét Kovács ismét góllá értékesíti. Néhány percnyi Szeged fölény alatt Megyeri szerzi meg a nap legszebb gólját. Ezután ismét Kovács rugja Martonosi szöktetéséből a negyedik gólt, majd a 16-os vonalról Csáky az ötödiket, míg a kitűnő formát kijátszó Lapu II., félpályáról szökte, 16 méterről az I. féldíó utolsó gólját. Féldíó 6:0. Szünet után egy váratlan lövés következménye a csabaiak egyetlen góljá, amelyre Szeged Martonosi góljával felel. A hetedik gól után Csaba összeroppan, folytonosan védekezik, több gól nem is esett. A pálya méretei 90X45 m. a szegedi csapatnak szokatlan volt. Geiszler Jenő (SzAK) kitűnően vezette a mérkőzést.

Tőzsde.

SZEGED, október 25.

Szegedi árfolyamok: A budapesti árfolyamoknál lényegesen magasabb áron jöttek itt létre a kórtések.

Lei ———, Márka 5.88—5.97—, Frank ———, Svájci frank ———, Dollár 405—, Napoleon 1180—, Lira 1520—1570, Rubel 3.58—3.60, Szokol ———, Dinár ———, Léva ———, Szeged-Csongrádi takptr. részv. ———, Lengyel márka 1.64—1.70.

Budapesti záróárfolyamok: Lei 685—720, márka 575—595, font 1360—1425, fr. frank 27.00—27.80, sv. frank 64.—66.—, dollár 395—420, Napoleon 1180—1210, lira 1520—1570, rubel 335—355, sokol 490—520, kor. dinár 1220—1250, fr. dinár 1190—1240, leva 550—590, osztrák 95—101, lengyel márka 150—60.

ZÜRICH, október 25. (Nyitás.) Berlin 9.—, Newyork 6.34, Milano 23.80, Prága 7.60, Varsó 2.—, Budapest 1.55, Bukarest 10.60, Bécs 2.10, osztrák bélyezett 1.60.

Szerkesztők: Dr. SZILASSY CÁSAR és VERMES ERNŐ. A szerkesztésért felelős: Dr. SZILASSY CÁSAR. Laptulajdonos: „SZEGED” lapkiadóvállalat r.-t. Felelős kiadó: Dr. SZALAY LÁSZLÓ.

Babot, mákot,
zabot, kölest és heremagot veszek 377
Stein, Szent István-tér 4.
14—09. telefon alatt.

Zsurkó János
állandó nagy cipőraktára
Kossuth Lajos-sugárút 6. sz.
Telefon 772. 319 Telefon 772.

KOTLÁR ÉS HAJDU
FESTŐ ÉS FAIPARI VÁLLALATA
Takarektár-u. 8. Telefon 287.

Ézüstöt, aranyat, briliánsokat
legmagasabb áron veszek. 314
Bokor Izsó óras és ékszerész
Szeged, Kelemen-
utca 7. szám. Telefon 16—67.

Fűszer- és csemege-üzlet
nyit meg Batthyányi-utca 2., Kass mellett.
Szinházi cukorkák kaphatók. 284
Pártfogást kér Csursics Szvetozár.

Ózsi kalapujdonságok!
Bársony, velour és filc alak-
mók jutányosan készülnek 120
K. PATKÓS RÓZSI
női kalap szalonjában, Báró József-u. 30., II. em.

Zsák, zsinag, ponyva, kötél,
valamint minden e szakmába vágó
cikk legolcsóbban beszerezhető 87
ROBICSEK SÁNDOR cégnél
(Paprika-piac.) Valéria-lér 10. Telefon 10-71.

Uj bőrkereskedés!
FLEISCHER ÉS ENGELSMANN
Mikszáth Kálmán-utca 12.
363 BOKOR lisztüzlet mellett.

Naponta Iriss tea-vaj 1 ikigr. 100 korona
Elsőrendű füstia akácméz 1 ikigr. 100 korona
Kapható özv. Heksch Oszkárné fűszer és
kereskedésében 76 Valéria-lér 13.

Arany, ezüst és briliáns
ékszerek szolid szabott
árakon ——— 100
Kun Jenő ékszerésznél, Szeged,
Széchenyi-tér 2. szám.

Makói hagyma nagyban
kapható
Meisl Ignácnál. Telefon
241. sz.
Ugyanott egy **SZOLGA** felvétetik. 369

KÖSER LIBAHUS,
máj és tepertő minden nap kapható
Jakobovitsnál, Tisza Lajos-körút 48.,
földszint. — Ugyanott
kitűnő házikoszt. 183

LEGJOBB CIPŐK LEGOLCSÓBB
ÁRAN KAPHATÓK 81
KÁROLYI-U. „CIPŐHÁZ” Fehetessé
mellett. —
Férfi, női és gyermekcipők mérték után is

Selyem és flór női harisnyák,
Gyapju, flór és pamut gyermek-
harisnyák, ■ Női, férfi- és gyer-
mek-kezttyük, ■ Női kötött kabá-
tok, férfi- és gyermek-szvetterek
legolcsóbban kaphatók
SZÁSZ VILMOS cégnél
Szeged, Kelemen-utca 7. sz. 134

VAS DÁNIEL
Veszek babot, mákot,
zabot, tengerit, kölest 180
és mindennemű terményáruat.
Raktár:
Madách-utca 7.

MUSTOT
legmagasabb napi áron vásárolunk.
Előjegyzéseket már most tegyék
meg azok, akiknek hordójuk nincs.
Kelemen és Müller
áruforgalmi és kereskedelmi irodája
SZEGED, 43
Tisza Lajos-körút 31. + Telefon 8-82.

KALAPOK,
nyakkendők,
uri divatcikkék
Szende Mihály
Kelemen-utca 12. szám. 226

Plohn Vilmos
mindennemű terményárukat
zabot, árpát, tengerit, babot,
mákot, kölest és minden-
féle vetőmagvakat és olaj-
magvakat 151
a legmagasabb napi áron vásárol.
Raktár: Kossuth-utca 17.

Üres ládák nagyobb
mennyi-
ségben, jutányos áron kaphatók 369
Meisl Ignácnál. Telefon
241. sz.

Elsőrendű kárpitos-üzlet!
Elvállalok mindennemű kárpitos-munkát
a legfinomabb kivitelben, ugyszintén a leg-
komplikáltabb kézimunkák montirozását. 83
Mühoffer Albert kárpitos, Bástya-u. 9.

Angol uri szabóság!
Allandó divat-ujdonságok.
Elegáns szabás. — Szolid
uri kiszolgálásban
Vajda Farkas R.-T.
cégnél részesülünk. 530
Szeged, Kölcsey-u. 3. Royal-szálló mell.

Ha-Ha cipőárúház
Kelemen-utca 12. sz.

Cipőinket a következő árakban árusítjuk:
Mielőtt cipőszükségletét beszerzi, kérjük áras
kírákatáinkat megtekinteni.

Chewraux szaloncipő . 350 kor.-tól

Chewraux pántos cipő 400 kor.-tól

Chewraux fél fűzős cipő 540 kor.-tól

Női lakk, szövettetéses,
24 cm. magas szárú,
francia szabású, fűzős
cipő 450 kor.-tól

Női box, magas rámás
cipő, szegelt 780 kor.-tól

Női box, magas rámás
Godyear-cipő 900 kor.-tól

Férfi Godyear, rámás,
magas, box, fűzős cipő 850 kor.-tól

Férfi Godyear, barna,
box, magas cipő . 1200 kor.-tól

Női, 24 cm. csizmaszárú, francia sza-
bású, betétes cipő, modelljaik kira-
katakinkban látható és nagy választék-
ban kapható.

Godyear erős kivitelű cipők tartósságáért
szavatolunk.

A vidéki megrendelőknek utánvétellel, postán
küldünk.

Áru meg nem felelés esetén a pénzt vissza-
szolgáltatjuk. 279

Szücs- és szőrmeáruim

nagyon kedvező beszerzése folytán abban a helyzetben vagyok, hogy azokat a leg-
olcsóbb árak mellett bocsájtom t. vevőimnek rendelkezésére. A alakításokat a leg-
újabb modellek után kedvező árak mellett készítik. **ROSMAN** szücsmester, Kárász-u. 5.

Mindenszenteki gyertyák,

fűszerek, bors, kömény, szegfűszeg, majorana, rizs, pör-
költkávé, uj füge, boszniai szilvalekvár, gyümölcslek-
várok, csokoládé-bonbonok és desszertek, mandola, apró
és mazsolaszőlő, maróni nagy választékban kapható.

Engländer József
Klauzál-tér. 375 Kiss D.-palota.

GYÁSZESETBEN

ruhák soron kívül egész-
ben festetnek feketére

LUCZA JÓZSEF
kelmefestő és vegytisztítói ipartelepén 244

SZEGED, Kazinczy-u. 14.
Telefon 10—75. Telefon 10—75.

Fióközletek: Mikszáth Kálmán-utca 9. szám (Valéria-lér és
Paprika-piac sarok) és Gizella-tér 8. szám.

Fióközlet vidéken: KISKUNFÉLEGYHAZA, Kossuth-utca 15. szám.